

Co będzie w miejscu po pleszowskiej hałdzie?

PRZYKŁAD IDZIE Z ANGLII

Zrehabilitowane tereny po zakładach Sodowych Solvay w Krakowie, (powstało na nich m.in. centrum handlowe Zakopianka) przekonują, w jak użyteczny sposób, teren zniszczony przez przemysł może być przywrócony miastu. Podobnie może być z drugiej strony Krakowa – w przemysłowym obszarze Nowej Huty.

Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych staje się problemem nie tylko w Polsce. Dziś, po wejściu naszego kraju do Unii Europejskiej jest to jeden z ważniejszych elementów działań dostosowawczych. Temat ten musi pozostawać w centrum zainteresowania nie tylko Ministerstwa Środowiska, ale także władz wojewódzkich, samorządowych i gminnych. W samej tylko Małopolsce, również w samym Krakowie, takich miejsc jest około 2 tys. m.in. teren wokół krakowskiej huty. Jednak i tutaj poprzemysłowy krajobraz ulega zmianie. Jednym z przykładów rekultywacji terenu poprzemysłowego jest likwidacja hałd górniczych i hutniczych. Pieniądze na przywracanie gminie terenów zdegradowanych cywilizacyjnie nie muszą być problemem: w Małopolsce na działania w zakresie rewitalizacji i rekultywacji terenów zdegradowanych, można wykorzystać fundusze unijne. Jednakże nadal te możliwości nie są wykorzystywane. Wynika to z braku dobrych projektów, doświadczenia, dobrych specjalistycznych firm, które umiałyby sobie poradzić z tym zadaniem. Przy niedostatku doświadczeń krajowych można oprzeć się na przykładach innych krajów.

W Krakowie od 1998 roku, likwidacją tzw. nowej hałdy krakowskiej huty, należącej dziś do Mittal Steel Poland, położonej w Pleszowie, zajmuje się spółka Slag Recycling. Została ona założona między innymi przez brytyjskich udziałowców – firmę St Paul's. Ta ostatnia ma doświadczenie w likwidacji poprzemysłowych degradacji terenu na terenie Wielkiej Brytanii: w Północnej i Środkowej Anglii. Tereny te znane są z problemów związanych z upadkiem przemysłu ciężkiego, wydobywczego oraz znaczną degradacją środowiska naturalnego.

Z POŻYTKIEM DLA NATURY

Materiał jakim są żużle hutnicze okazuje się być doskonałym kruszywem, z pożytkiem znajdującym zastosowanie w wielu dziedzinach.

Tak zrobiono to w Anglii.

Kruszywa uzyskiwane z eksploatacji hutniczych hałd powszechnie używane są w innych krajach Unii Europejskiej przede wszystkim do budowy dróg, parkingów i nasypów (41 proc.), produkcji cementu (37 proc.), czy wełny mineralnej. Podobny trend powinniśmy obserwować w Polsce.

Po wykonaniu wielu ekspertyz hałdy i badań prowadzonych przez niezależne laboratoria i instytuty badawcze stwierdzono, że również żużle Slag Recycling są świetnym materiałem dla sektora budowlanego. Eksploatacja szpecących krajobraz hałd hutniczych i przetwarzanie ich zawartości na kruszywa ma również inny ważny aspekt ekologiczny jakim jest ograniczenie eksploatacji złóż kruszyw naturalnych, które są zasobem nieodnawialnym. Innym –

nie mniej ważnym aspektem – było stworzenie konkurencyjnego cenowo zaplecza kruszyw dla firm budownictwa drogowego. Zaplecza, które znajduje się bardzo blisko, co w świetle czekających nas w Małopolsce i Krakowie inwestycji drogowych ma znaczenie niebagatelne, gdyż koszty mogą być zmniejszone o koszty transportu kruszyw z odległych rejonów.

czasu rozpoczęcia jej aktywnej eksploatacji przez Slag, zgromadzono 20 milionów ton żużli. Dziś zebrano już połowę hałdy i 11 mln ton żużli opuściło teren największej dzielnicy Krakowa – Nowej Huty. Ze względu na wielkość eksploatowanego obszaru, jest to jedna z największych inwestycji proekologicznych sektora prywatnego w Europie Centralnej.

Jak będzie wyglądał ten teren gdy hałda zostanie zebrana? O tym zdecydować muszą wspólnie: właściciel terenu, czyli Mittal Steel Poland i Gmina Kraków. Niewątpliwie pracująca huta, nadal potrzebowała będzie miejsca na czasowe sezonowanie żużli i hałda w bardzo ograniczonym obszarze musi istnieć. Z kolei znany urbanista prof. Stanisław Juchnowicz, jeden z projektantów Nowej Huty, najchętniej w tym miejscu widziałby tereny rekreacyjne. Tereny wokół huty długo pozostawały białą plamą na mapie podwawelskiego grodu, a dziś Miasto Kraków nie ma obowiązującego planu zagospodarowania. Jednakże, niezależnie od tego, tereny składowania odpadów przemysłowych powinny się stopniowo przeobrażać

i cywilizować. Pomogą w tym nowe technologie pozwalające na wykorzystanie coraz większej ilości odpadów, a działalność firm zdystryplinują dodatkowe sankcje za zanieczyszczanie środowiska, które będą obowiązywać od przyszłego roku.

Pomysłów na zagospodarowanie odzyskanego z hutniczej hałdy terenu może więc być wiele. Można tu sięgnąć choćby po przykład Wielkiej Brytanii, gdzie firma St Paul's może pochwalić się zadziwiającymi osiągnięciami w zakresie przywrócenia takich terenów pokopalnianych do normalnego życia. Przykładem rekultywacji może być

CORTONWOOD W POBLIŻU MIEJSCOWOŚCI BARNSELEY

Tutaj działaniami rekultywacyjnymi objęto obszar po kopalni węgla kamiennego wraz z hałdami oraz z

terenem koksowni. W sumie przywrócono „do życia” 100 hektarów, skażonego terenu. Projekt zrealizowano we współpracy z Agendą Rządową (English Partnership), do której wnoszony był majątek upadłych firm państwowych.

Firma St Paul's opracowała szczegółowe studium wykonalności projektu, pozyskała środki finansowe w znacznej mierze refundowane z funduszy UE oraz – po rekultywacji terenu zajmowała się prowadzeniem inwestycji budowlanych.

Dziś trudno uwierzyć, iż tereny te jeszcze 14 lat temu były skażone i zdegradowane przez przemysł. W to miejsce, na 20 ha powstało osiedle – 600 domów mieszkalnych, 13 ha zajmuje centrum handlowe (Morrison, Next, Matalan i inne) natomiast na 13 ha zostały wybudowane powierzchnie magazynowe, biurowe i tereny przemysłowe. Rekultywacja terenu oraz budowa parku trwała 12 lat w tym czasie zatrudnienie znalazło tam 1250 osób (ok. 550 osób znalazło zatrudnienie na obszarach zrewitalizowanych, pozostałe pracują dla firm powiązanych).

DONCASTER CARR W DONCASTER

Tym razem celem inwestycji było zagospodarowanie obszaru 20 hektarów podmiejskich mokradeł i nieużytków. W wyniku prac melioracyjnych, porządkowych a następnie budowlanych powstało centrum handlowe, centrum sportowo-rekreacyjne, obiekty przemysłowe i biurowe (oddano do użytku 3251m² powierzchni biurowych). Zatrudnienie w nowo powstałej strukturze znalazło ok. 200 osób.

Z długiej listy inwestycji zrealizowanych przez firmę St. Paul's możemy jeszcze wymienić: Doncaster Hungerhill, Dearne Valley Park, Stella North Newcastle nad rzeką Tyne.

Najważniejsze w działaniach rekultywacyjnych terenów zdegradowanych przez cywilizację jest, by przyszli inwestorzy i firmy wchodzące na tak przygotowany teren mogły się czuć bezpiecznie. W przypadku firmy St. Paul's tak jest, bowiem na wszystkie rewitalizowane inwestycje firma St. Paul's udziela gwarancji, iż teren będzie ekologicznie czysty i bezpieczny. A solidność, duże doświadczenie firmy, a przede wszystkim już zrealizowane projekty, są najlepszą gwarancją dla banków, które udzielają potrzebnych na ten cel kredytów.

PIELGRZYMKA DO RZYMU

Są jeszcze miejsca na **PIELGRZYMKĘ DO RZYMU** organizowaną przez Parafię pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa i Biuro Podróży GALEON. Trasa: Kraków – Cieszyn – Padwa – Loreto – Rimini – Asyż – Monte Cassino – Rzym – Watykan – Wenecja – Kraków. Termin : 11 – 17 września br. Cena

(przy min. 40 osobach płacących) 489 zł (płatne przed wyjazdem) i 125 EUR/od osoby (płatne u pilota). Zapisy: codziennie po południu w parafii oraz w Biurze Podróży GALEON, Kraków os. Górali 55, Tel. (012) 642 26 20, tel. Kom. 606 394 103, przez centralę HTS 644 46 66 wewn. 57 60. Zapraszamy.

W imieniu PTS SA serdecznie przepraszamy Rodzinę i wszystkich Uczestników pogrzebu Mieczysława Pieszczyńskiego, mieszkańca os. Piastów, wieloletniego pracownika krakowskiej huty, za niedogodności i przykrości spowodowane opóźnieniem w podstawieniu autobusu zamówionego do przewiezienia tych, którzy chcieli Zmarłemu towarzyszyć w drodze na miejsce ostatniego spoczynku.

Zarząd Przedsiębiorstwa Transportu Samochodowego S.A.

